

Müasir poliqrifiya sənətinin ustadı

Elə insanlar var ki, onların haqqında keçmiş zamanda danışmaq olduqca çətindir. Tanınmış naşir və poliqrafçı, Əməkdar mədəniyyət işçisi Behruz Axundov da mənim üçün məhz belə unudulmaz insanlardandır. Mən orta məktəb şagirdi olduğum dövrdə o, rayonumuzun gənclər təşkilatının - komсомol komitəsinin rəhbərlərindən biri idi. Buna qədər isə yerli radioda müxtəlif mövzularda reportajlarını dinləyirdim. Jurnalistikaya maraq göstərdiyim üçün yerli qəzeti də, radionu da müntəzəm izlədiyimdən Behruz müəllimin imzasını da, səsini də yaxşı tanıyırdım.

Hər bir rayon mərkəzi kimi, Ağdamda da şəhər camaatı ictimai fəallığı ilə seçilən, irəli çəkilən gənclərin ailələri haqqında məlumatlı olurdu. Altı bacının tək qardaşı olan Behruz müəllim çox hörmətli ziyalı ailəsində böyümüşdü, atası Həsən müəllim rayonun nüfuzlu ağsaqqallarından idi. O, övladlarına və şagirdlərinə nümunə olan bir ömür yaşamışdı... Respublika miqyasında tanınırdı, öz dövrünün ən sanballı şəxsiyyətləri - Səməd Vurğun, Süleyman Rəhimov, Əli Vəliyev, Bəxtiyar Vahabzadə və başqaları ilə dostluq edirdi. Sonralar Behruz müəllimin "Dünənki sabah" kitabında valideynlərinə həsr etdiyi "Tanrım bərabəri" xatirə-essesini oxuyanda anladım ki, onun zəhmətkeş, vətənpərvər, xeyirxah bir insan kimi yetişməsində, yüksək mədəni-əxlaqi keyfiyyətləri ilə hamının hörmət və ehtiramını qazanmasında valideyn tərbiyəsi, valideyn nümunəsi nə qədər böyük rol oynayıb.

Yəqin ki, Behruz Axundovun tərcümeyi-halını xatırlatmağımıza ehtiyac yoxdur. Mətbuatda, internet resurslarında bu barədə yetərinəcə məlumat var. Onun Ağdamdakı fəaliyyəti ilə bağlı mənim üçün yadda qalan əsas məqamları qeyd etdim.

Amma o vaxt Behruz müəllimi şəxsən tanımaq mənə müəssər olmamışdı...

Biz ilk dəfə Bakıda - "Təhsil" nəşriyyatında tanış olduq: illər keçmişdi və artıq Behruz müəllim nəinki respublikamızda, hətta onun hüdudlarından kənar da öz işini mükəmməl bilən təcrübəli və nüfuzlu naşir kimi tanınırdı. Mən redaksiyanın tapşırığı əsasında kitab nəşrinin vəziyyəti və Behruz müəllimin bu sahəyə peşəkar münasibəti barədə yazı hazırlamalı idim...

Təbii ki, ilk növbədə, hər ikimiz üçün əziz və unudulmaz olan ağdamlı günlərimizi xatırladıq, camaatımızın ağrı-acısı ilə bağlı fikirlərimizi bölüşdük. Doğma rayonumuzla bağlı hər bir sözə, məlumata, xatirəyə çox həssas idi, işğal altındakı yurdumuzun həsrətini əsl Vətən övlad sevgisi ilə çəkirdi, bu həsrəti ovutmaq üçün nəyi bacarırdısa edirdi: Qarabağ, Ağdam haqqında kitabların nəşrinə təmənnəsiz yardım etməkdən ta həmyerlilərinin dərdsərinə yüngülləşdirməyə, çətinliyə düşənlərə kömək əli uzatmağadək...

Behruz müəllimin nəşriyyat-poliqrifiya sahəsindəki uğurları, xüsusən, kitabçılıq sahəsinin inkişafına verdiyi töhfələr, ən başlıcası isə ictimai-ədəbi mühitdəki yüksək mövqeyi, insanlıq xüsusiyyətləri mən-

də bir həmyerli kimi böyük qürur hissi doğururdu. O, dövlət müəssisəsində çalışanda da, təşəbbüskar, bacarıqlı bir mütəxəssis kimi öz işini qurub özəl sektorda fəaliyyət göstərəndə də kitab nəşrinə çox böyük məsuliyyətlə və prinsipliliklə yanaşmışdı... Azərbaycanın müstəqilliyi dövründə işıq üzü görən milli dərsliklərimizin bir çoxunun yüksək zövqlə, poliqrafik baxımdan qüsursuz çap olunmasında Behruz müəllimin və başçılıq etdiyi kollektivin böyük əməyi olub.

Yeri gəlmişkən deyim ki, kollektivin hər bir üzvü Behruz müəllimə dərin hörmət və ehtiram bəsləyirdi. Çünki onun işçilərlə münasibətinə amiranəlik, inzibatçılıq deyil, səmimi yoldaşlıq, məsləkdaşlıq, qarşılıqlı inam və etibar xas idi; mən özüm bunun şahidi olmuşdum. Behruz müəllim hər kəsin qayğısına qalır, iş və istirahət şəraitinin ən yaxşı səviyyədə olmasını təmin edirdi.

Behruz müəllim yaradıcısı və rəhbəri olduğu "Təhsil Nəşriyyat-Poliqrifiya" MMC-də yüzlərlə adda dərslik və dərs vəsaitinin, ictimai-siyasi, elmi-kütləvi, bədii-publisistik ədəbiyyatın və akademik nəşrin işıq üzü görməsindən daim qürur hissi ilə söhbət açırdı. Buna da haqqı vardı! Çünki həmin kitablar arasında poliqrafik keyfiyyətinə görə beynəlxalq miqyasda mükafatlara layiq görülənlər, Azərbaycana xoş sorağı gələnlər var idi. Naşir kimi gərgin zəhmətlə ərəşəyə gətirdiyi kitabların bir çoxunun keyfiyyət göstərcilərinə görə yüksək mükafatlar qazanması onun peşəkarlığına verilən qiymət idi. Görkəmli tarixçi alimlərimiz Yaqub Mahmudov və Kərim Şükürovun Azərbaycan Respublikasının Dövlət mükafatına layiq görülmüş "Qarabağ: real tarix, faktlar, sənədlər" kitabı da "Təhsil" nəşriyyatında, Behruz müəllimin xüsusi diqqətilə çapa hazırlanıb və ictimaiyyətə təqdim olunub. O, dərsliklərin çapına xüsusi həssaslıq göstərirdi, millətin gələcəyi olan uşaqlar üçün ekolo-

ji baxımdan zərərli, çox ucuz materiallardan dərslik və dərs vəsaiti hazırlayıb satan işbazlara qarşı daim barışmaz mövqedə idi.

Behruz Axundov Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin və Azərbaycan Ağsaqqallar Şurasının üzvü olmaqla yanaşı, Azərbaycan Naşirlər və Poliqrafçılar İctimai Birliyinə də rəhbərlik edir, nəşriyyat və poliqrifiya üzrə ali təhsilli mütəxəssislərin hazırlanması üçün çox faydalı işlər görür, həm zəruri ixtisas dərsliklərin hazırlanmasına nail olur, həm də bu sahədə dərs deyir, nəzəri-praktik biliklərini həvəslə gənclərə öyrədirdi.

Jurnalistikanın bir qolu sayılan nəşriyyat-poliqrifiya sahəsinə nə qədər bağlı olsa da, bu işi nə qədər dərinləndirə bilsə də, ömrünün əsas hissəsini onun inkişafına sərf etsə də, Behruz müəllim uşaqlıqdan könül verdiyi bədii yaradıcılıqdan, publisistikadan da uzaq qala bilmirdi. Ədəbi mühitdə maraqlı məqalələri, publisistik yazıları, şeir və hekayələri ilə tanınırdı. Bu mənada, 2015-ci ildə nəşr etdirdiyi "Dünənki sabah" kitabında onun bədii-publisistik istedadını aydın şəkildə görmək olur. Behruz Axundovun səmimiyyəti, ali cənablığı, canıyananlığı, təvazökarlığı, bir sözlə, gözəl mədəniyyəti bu kitabda toplanmış yaradıcılıq nümunələrinin hər birində özünü əks etdirirdi.

Düz bir il əvvəl biz bu böyük ziyalını vətəninə, xalqına, dövlətinə sadıq insan itiridik. Cəmi 63 il yaşasa da, Behruz müəllim uzun illər boyu unudulmayacaq xoş xatirələr, onu şəxsən tanıyanların hər birinə üçün acı nisgil qoyub getdi. Mən əminəm ki, Behruz Axundovun naşir-poliqrafçı kimi zəngin təcrübəsi də, jurnalist-publisistik kimi yaradıcılığı da gənclərimiz tərəfindən öyrəniləcək, tədqiq olunacaq. Çünki onun həyat və fəaliyyəti, sözün həqiqi mənasında, bir mütəxəssis məktəbidir!

Möhtərəm RƏCƏBOVA
"Respublika"